

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2015,

**kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění zákona č. 352/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 147/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 253/2012 Sb. a zákona č. 250/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 3 se za slova „potřeb ozbrojených sil“ vkládají slova „a ministerstva“.

2. V § 2 se odstavce 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 až 13 se označují jako odstavce 4 až 12.

3. V § 2 odst. 10 se slova „, vojenského záchranného útvaru“ zrušují.

4. V § 2 se doplňují odstavce 13 a 14, které znějí:

„(13) Operačním nasazením se rozumí

a) použití ozbrojených sil při obraně České republiky proti vnějšímu napadení nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, nebo

b) plnění úkolů ozbrojených sil v prostředí ozbrojeného konfliktu nebo v prostředí ohroženém bojovou činností.

(14) Úkolovým uskupením se rozumí dočasné uskupení vojenských útvarů, vojenských zařízení, jednotek, jejich částí nebo jednotlivých vojáků v činné službě, pod velením stanoveného velitele, které je sestaveno za účelem operačního nasazení, k provedení konkrétní operace nebo splnění konkrétního úkolu, a které nemá stálou organizační strukturu. Velitel má vůči vojákům úkolového uskupení postavení služebního orgánu.“.

5. Za § 3 se vkládají nové § 3a a 3b, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 24 znějí:

„§ 3a

Vojenská přísaha

Voják²⁴⁾ skládá vojenskou přísahu, která zní:

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil a budu dodržovat právní a vojenské předpisy. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení.

Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

Tak přísahám!“.

§ 3b

Složení vojenské přísahy

(1) Složení vojenské přísahy je podmínkou výkonu vojenské činné služby.

(2) Na vojáka, který vojenskou přísahu odmítne složit, složí ji s výhradou nebo ji vezme zpět, se hledí jako na vojáka, který svévolně nenastoupí výkon vojenské činné služby.

(3) Závazky vyplývající z vojenské přísahy zanikají, pokud voják podá prohlášení o odmítnutí výkonu vojenské činné služby nebo pozbyde státní občanství České republiky.

(4) Podmínky a způsob složení vojenské přísahy a zániku závazků z přísahy vyplývajících stanoví ministerstvo vyhláškou.

²⁴⁾ § 1 odst. 4 zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

6. V § 4 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavce 2, který zní:

„(2) Ve vojenských objektech a při plnění úkolů ozbrojených sil mimo vojenské objekty je zakázáno pořádat politická shromáždění a volební kampaně.“.

7. V § 5 písm. c) a d) se čárka za slovy „vojenským útvarům“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a vojenským záchranným útvarům“ se zrušují.

8. Za § 6 se vkládá nový § 6a, který zní:

„§ 6a

Příslušníci ozbrojených sil určených k plnění úkolů civilní obrany

Vláda stanoví nařízením s využitím čl. 67 Dodatkového protokolu k Ženevským úmlouvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů vojenské útvary, vojenská zařízení anebo jejich části nebo kategorie příslušníků ozbrojených sil k plnění úkolů civilní obrany podle čl. 61 tohoto protokolu.“.

9. V § 7 odst. 1 písm. b) se čárka za slovy „vojenské útvary“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a vojenské záchranné útvary“ se zrušují.

10. V § 7 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) vytváří podmínky pro příslušníky ozbrojených sil k výkonu státní sportovní reprezentace.“.

11. V § 7 odstavec 3 zní:

„(3) Součástí ministerstva je Generální štáb Armády České republiky, který zabezpečuje velení armádě a který se v rozsahu své působnosti podílí na plnění úkolů stanovených ministerstvu zvláštním právním předpisem. V čele Generálního štábu Armády České republiky je náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále jen „náčelník Generálního štábu“).“.

12. V § 7 se doplňují odstavce 5 až 7, které znějí:

„(5) Vláda stanoví na návrh ministra systemizaci Generálního štábu Armády České republiky na příslušný kalendářní rok, a to v tomto rozsahu:

- a) počet systemizovaných míst vojáků klasifikovaných hodnotmi,
- b) počet systemizovaných míst zaměstnanců v pracovním poměru, kteří nejsou vedoucími zaměstnanci, klasifikovaných platovými třídami,
- c) počet systemizovaných míst vedoucích zaměstnanců v pracovním poměru klasifikovaných platovými třídami,
- d) objem prostředků na platy vojáků a
- e) objem prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru.

(6) Není-li systemizace Generálního štábu Armády České republiky schválena do 31. prosince, použije se pro následující kalendářní rok dosavadní systemizace.

(7) Organizační strukturu Generálního štábu Armády České republiky schvaluje ministr na základě návrhu připraveného náčelníkem Generálního štábu v souladu se systemizací Generálního štábu Armády České republiky schválenou vládou.“.

13. V § 10 odst. 2 se slova „z povolání“ nahrazují slovy „v činné službě“.

14. V § 13 se čárka za slovy „vojenské útvary“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a vojenské záchranné útvary“ se zrušují.

15. V § 14 odst. 1 písm. k) se slovo „ochrany“ nahrazuje slovem „obraný“.

16. V § 15 se čárka za slovy „územní samosprávy“ nahrazuje slovem „nebo“ a slova „nebo vojenské záchranné útvary“ se zrušují.

17. V § 16 odst. 1 se slovo „vyžadovat“ nahrazuje slovem „vyžadovat²⁵⁾“.

Poznámka pod čarou č. 25 zní:

„²⁵⁾ § 20 a násl. zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

18. V § 18 se slova „osoby, požární“ nahrazuje slovy „osoby nebo požární“, slova „nebo vojenské záchranné útvary“ se zrušují a za slova „o použití vojenské techniky“ se vkládá slovo „neprodleně“.

19. § 19 se včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 11a zrušuje.

20. V § 21 se slova „Hrozí-li nebezpečí z prodlení a nestačí-li síly a prostředky pro zajištění letadel pro zdravotnickou záchrannou službu, podílí se armáda“ nahrazují slovy „Armáda se podílí“.

21. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně nadpisu zní:

„§ 22a

Bezplatné používání vozidla ozbrojených sil k výkonu služby

(1) Náčelník Generálního štábu a jeho zástupce mají nárok na bezplatné používání vozidla ozbrojených sil k výkonu služby nebo v souvislosti s ní anebo k osobní potřebě.

(2) Služební orgán může v odůvodněných případech vojákovi v činné službě povolit použití vozidla ozbrojených sil k cestě do místa výkonu služby a zpět v souvislosti s plněním úkolů ozbrojených sil.“.

22. V § 24a odst. 1 písmeno g) zní:

„g) příslušníků bezpečnostních sborů České republiky a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti bezpečnostních sborů České republiky při řešení mimořádných nebo krizových situací v zájmu ochrany života, zdraví a majetku občanů České republiky nebo při plnění úkolů příslušníků bezpečnostních sborů České republiky a při ochraně zájmů České republiky v zahraničí.“.

23. V § 29 odst. 2 se slova „, vojenských záchranných útvech“ zrušují.

24. V § 31 odst. 3 se slovo „ochranu¹⁾“ nahrazuje slovem „obranu¹⁾“.

25. V § 31 odst. 4 se slova „i vojáci mimo činnou službu a další osoby“ nahrazují slovy „vojáci v záloze a také osoby“.

26. V § 32 odstavec 2 zní:

„(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) druhy a kategorie vojenských vozidel a vojenských pracovních strojů a způsob schvalování jejich technické způsobilosti,
- b) podmínky uznávání osvědčení o schválení typu vojenského vozidla vydaného jiným státem,
- c) technické podmínky, konstrukci a provedení vojenských vozidel a možné výjimky,
- d) předpoklady technické nezpůsobilosti a zákazu provozu vojenských vozidel a
- e) doplňkovou výstroj a vybavení vojenských vozidel.“.

27. V § 32a odst. 2 se slovo „misích“ nahrazuje slovem „operacích“.

28. V § 32a se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) V případě, že platnost pravidelné technické prohlídky a měření emisí vozidla ozbrojených sil nasazeného v zahraniční operaci končí v průběhu zahraniční operace nebo během návratu z ní, má se za to, že tato platnost končí posledním dnem šestého měsíce

následujícího po dni návratu vozidla ze zahraniční operace.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

29. V § 34 odst. 6 se slova „v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů“ zrušují.

30. V § 40 odst. 4 se slova „v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů“ zrušují.

31. Nadpis § 42 zní:

„Použití vojenské zbraně při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby mimo bojovou situaci“.

32. V § 42 odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „Voják“ vkládají slova „v činné službě“ a na konci textu úvodní části ustanovení se doplňují slova „nebo zvláštní prostředky uvedené v § 42a odst. 2“.

33. V § 42 odst. 3 a 7 se za slovo „voják“ vkládají slova „v činné službě“.

34. V § 42 odst. 4 a 5 se za slovo „Voják“ vkládají slova „v činné službě“.

35. V § 42a odst. 1 a 3 se slova „z povolání“ nahrazují slovy „v činné službě“.

36. V § 44 odst. 3 se za slovo „údajích“ vkládají slova „strojníků, cvičitelů strojnického výcviku, zkušebních komisařů ženijního vojska,“.

37. Na konci textu nadpisu části desáté se doplňují slova „**A SLUŽEB**“.

38. Za část desátou se vkládá nová část jedenáctá, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST JEDENÁCTÁ

RIZIKOVÝ PŘÍSPĚVEK

§ 44b

Občanskému zaměstnanci, který se podílí na zabezpečení úkolů ozbrojených sil v zahraničí podle § 10 a který je vyslán na pracovní cestu k výkonu práce do místa, kde probíhá zahraniční operace, náleží rizikový příspěvek ve výši 700 až 3 500 Kč denně. Výši příspěvku v závislosti na míře rizika, intenzitě a době působení stanoví pro konkrétní zahraniční operaci ministr.“.

Dosavadní část jedenáctá se označuje jako část dvanáctá.

Čl. II
Přechodné ustanovení

Vojenská přísaha složená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za vojenskou přísahu složenou podle zákona č. 219/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

A. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

1.2. Definice problému

Potřeba nové právní úpravy vyplývá především ze skutečnosti, že zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ozbrojených silách“), přestože byl již několikrát novelizován, již nevyhovuje věcným potřebám ozbrojených sil z pohledu jejich řízení, plnění úkolů a zabezpečení.

Řešením je nově navrhovaná právní úprava, která reaguje na změny ve strategických dokumentech řešících vojenskou problematiku, v ozbrojených silách a v právním řádu České republiky, především v branné legislativě.

Jedním z předpokládaných důsledků předkládaného návrhu zákona by mělo být přijetí přehledné právní normy, která povede k posílení důvěry občanů v právní řád, k zlepšení postavení ozbrojených sil, k odstranění nedostatků a nejasností ve výkladu zákonných ustanovení a tím ke zlepšení podmínek pro řízení ozbrojených sil a plnění úkolů ozbrojených sil.

Návrh zákona je koncipován na základě závěrů usnesení vlády č. 369 ze dne 18. května 2011, o Bílé knize o obraně (dále jen „Bílá kniha“) a v návaznosti na ustanovení usnesení vlády č. 665 ze 8. září 2011, Bezpečnostní strategie České republiky.

Návrhy věcných změn vychází také z Obranné strategie České republiky, schválené usnesením vlády ze dne 26. září 2012 č. 699, Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky, schválené usnesením vlády ze dne 23. ledna 2013 č. 51 a Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky, schválené usnesením vlády ze dne 23. ledna 2013 č. 52.

Návrh je předkládán v návaznosti na probíhající reformu branné legislativy.

1.3. Popis existujícího právního stavu

Zákon o ozbrojených silách upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil, jejich řízení, přípravu a vybavování vojenským materiálem a možnosti použití tohoto materiálu. Za dobu své účinnosti byl několikrát změněn.

Rozsáhlejší změny zákona o ozbrojených silách byly provedeny:

- a) **zákonem č. 546/2005 Sb.**, kdy změny byly vyvolány postupným naplňováním cílů Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky, přepracované na změněný zdrojový rámec;

- b) zákonem č. 147/2010 Sb.**, kdy byla provedena právní úprava procesních postupů ministerstva při schvalování technické způsobilosti vojenské letecké techniky. Stanoveny byly závazné procesní postupy v oblasti schvalování technické způsobilosti vojenské letecké techniky a v evidenci vojenských letadel v návaznosti na právní úpravu provedenou zákonem o civilním letectví.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

Navržená právní úprava se přímo dotkne pouze rezortu Ministerstva obrany; přípravu vojáků v činné službě pro plnění úkolů Policie České republiky není potřebné zvláště v tomto zákoně upravovat, neboť nutnost této přípravy již vyplývá ze stávajícího znění zákona.

1.5. Popis cílového stavu

Hlavním cílem materiálu je nahradit vojenské záchranné útvary novým institutem, přidělení útvaru k plnění úkolů civilní obrany, a to v souladu s mezinárodními závazky České republiky (Ženevské úmluvy), definovat v zákoně nové pojmy související s vývojem po dobu posledních třinácti let při nasazování sil a prostředků ozbrojených sil k plnění mezinárodních závazků České republiky (operační nasazení, úkolové uskupení) a upravit některé záležitosti týkající se vojenské techniky a jejího provozování, resp. technických prohlídek (zejm. u vozidel, jež se vrací z mise v zahraničí, apod.).

Nově bude v zákoně o ozbrojených silách obsažena také vojenská přísaha, která byla dříve v zákoně č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů.

Novela také dílčím způsobem upravuje některé již existující instituty (rozšíření omezení politických kampaní pro vojáky apod.).

1.6. Zhodnocení rizika

Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní ústavní povinností státu.

Vláda, jako vrcholný orgán výkonné moci, odpovídá za zajišťování obrany státu a přísluší jí rozhodovat o základních koncepčních otázkách majících vztah k zajišťování obrany státu a k ozbrojeným silám.

Ministerstvo obrany jako ústřední správní úřad zpracovává obranné a strategické koncepce a koordinuje plánovací aktivity, které souvisejí s obranou státu, s postavením, úkoly a členěním ozbrojených sil. Zpracovává i další koncepční materiály, popřípadě koordinuje jejich zpracování, pokud to vyžadují aktuální potřeby obrany státu a plní další úkoly při zabezpečování obrany České republiky a řízení ozbrojených sil.

Naplňování vládou schválených koncepčních materiálů vyžaduje provedení právní úpravy v této oblasti, a to ve formě navrhovaného zákona. Jde o snahu uceleným a jednoznačným způsobem novelizovat ta ustanovení zákona, která se týkají závěrů a doporučení Bezpečnostní strategie České republiky, Obranné strategie České republiky, Bílé knihy, Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky a Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky.

Nebude-li tato problematika upravena zákonem, může v budoucnu docházet ke zpochybňování těchto vládou schválených strategických dokumentů.

V případě neschválení změny zákona o ozbrojených silách nebude reflektována probíhající reforma branné legislativy, a tím nedojde k naplnění výše zmíněných koncepcí a závěrů, které vláda schválila (zejm. se týká koncepce vojáků v záloze, koncepce mobilizace, akceschopnosti Armády České republiky).

2. Návrh variant řešení

Vzhledem k rozsahu věcných změn není nutné uvažovat o zpracování nového zákona, novelizace stávajícího zákona, tj. **Varianta I.** se jeví jako nejvýhodnější varianta, která je také navrhována. Návrhem zákona dojde k naplnění základních koncepčních rozhodnutí vlády, spadajících do působnosti resortu obrany, a budou vytvořeny odpovídající podmínky v oblasti bezpečnostní, obranné i vojenské politiky z pohledu ozbrojených sil České republiky.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nelze přijmout tzv. „**Nulovou variantu**“, neboť cíle stanovené v uvedených koncepčních materiálech nelze realizovat bez novely stávající právní úpravy. Ponechání dosavadní právní úpravy by se dostalo do rozporu s několika usneseními vlády i se závěry schválenými v Bílé knize.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Návrh zákona není spojen s požadavky na navýšení prostředků ze státního rozpočtu České republiky ani z rozpočtů územních samosprávných celků. Finanční krytí upravovaných nebo nově navrhovaných institutů bude zabezpečeno v rámci rozpočtové kapitoly ministerstva, a to přesunem finančních prostředků v rámci položkové skladby rozpočtové kapitoly ministerstva.

Navrhovaná úprava textu § 31 odst. 4 nebude mít dopad na zvýšení nákladů ze státního rozpočtu, neboť osoby, kterým bude při slavnostních příležitostech povoleno nošení vojenského stejnokroje, si vojenský stejnokroj hradí z vlastních finančních prostředků (cca 12 100,- Kč).

Finanční prostředky k naplnění § 44 b budou vyčleněny z rozpočtu stanovenému Kapitole MO bez požadavku na jeho navýšení. Rezort obrany vysílá do uvedených rizikových oblastí v průměru do deseti zaměstnanců. Průměrná výše příplatku je kalkulována ve výši 3000 EUR měsíčně. Kalkulace nákladů na navrhované činí maximálně 36 000 EUR ročně, tj. 1,2 mil. Kč včetně povinného pojistného hrazeného zaměstnavatelem.

4. Návrh řešení

4.1. Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Ministerstvo obrany po posouzení všech podnětů a připomínek dospělo k závěru, že variantou doporučenou k dalšímu řešení je předkládaný návrh zákona, kterým se mění zákon o ozbrojených silách. Výsledkem je předkládaný návrh zákona, výše uvedený **jako varianta I.**

5. Implementace doporučené varianty a vynuocování

Orgánem odpovědným za realizaci provedených změn je Ministerstvo obrany.

6. Přezkum účinnosti regulace

Předmět právní úpravy bude sledován po celou dobu naplňování stanovených cílů, tj. minimálně v časovém horizontu do roku 2015, kdy bude možno provést hodnocení, zda došlo k dosažení deklarovaného cíle.

7. Konzultace

Samotné přípravě návrhu zákona předcházelo projednávání koncepčních materiálů, ze kterých návrh zákona vychází (Bezpečnostní strategie České republiky, Obranná strategie České republiky, Bílá kniha, Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky a Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky) se všemi ústředními správními úřady i v rámci rezortu obrany. Návrh zákona bude v rámci připomínkových řízení projednán v rámci rezortu obrany i se všemi ústředními správními úřady.

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona není v rozporu s Ústavou České republiky, ústavním pořádkem a právním řádem České republiky. Většina změn je dílčí a spíše technického rázu, nejedná se o žádné koncepční provádění Ústavy České republiky, případně ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zachovává stávající koncept platné právní úpravy.

Nově se zavádí omezení politického práva pořádat politická shromáždění a kampaně ve vojenských objektech, resp. při činnosti ozbrojených sil mimo vojenské objekty. Omezení práv stanovených v čl. 17 resp. 20 Listiny základních práv a svobod je důvodné a přiměřené a respektuje stávající koncepci omezení politických práv v souvislosti s výkonem branné povinnosti.

Návrh je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, jedná se především o Ženevské úmluvy a o Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, která vojenskou službu jakožto povinnost uloženou občanu vysloveně uvádí coby výjimku ze zákazu nucených prací v čl. 4. odst. 3 písm. b); omezení svobody shromažďování a pořádání politických kampaní v zájmu národní bezpečnosti pak představuje zákonné omezení předvídané čl. 11 úmluvy a jím výslovně povolené.

Judikatura Evropského soudu pro lidská práva se na předmět úpravy prováděný návrhem zákona nevztahuje.

Předkládaný návrh zákona není v rozporu s právem Evropské unie ani netransponuje její předpisy.

Rovněž se nepředpokládají dopady do sociální sféry, dopady na životní prostředí, dopady na podnikatelské prostředí, ani dopady na rovné postavení mužů a žen.

C. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh zákona je svým rozsahem přiměřený účelu stanovení podrobností k realizaci závěrů Bezpečnostní a Obranné strategie České republiky a Bílé knihy.

Návrh zákona nestanovuje nové, ani podstatně nerozšiřuje stávající kompetence orgánů, které vstupují do řízení ozbrojených sil nebo které plní úkoly ozbrojených sil. I nadále zůstávají kompetence při řízení ozbrojených sil prezidentovi, vládě, ministerstvu obrany a náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Tyto kompetence jsou jimi naplňovány již od doby účinnosti zákona a nejsou tedy předpoklady pro specifikaci jakýchkoliv korupčních rizik. Nedochozí ke koncentraci pravomocí u žádného z funkcionářů rezortu Ministerstva obrany.

Při řízení ozbrojených sil i jejich jednotlivých součástí je uplatňován princip nedílné velitelské pravomoci, velení a řízení je prováděno formou rozkazů a odborných nařízení a riziko korupce je i z tohoto pohledu nulové.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

K bodu 1

Navrhovaná úprava odstraňuje současnou nedostatečnou a neefektivní právní úpravu, která nepostihuje veškeré funkční vazby mezi Ministerstvem obrany a ozbrojenými silami České republiky a provázanost, resp. vzájemnou podmíněnost jimi plněných úkolů (viz např. § 2 a 3 zákona č. 219/1999 Sb. nebo § 16 zákona č. 2/1969 Sb.). Nově je tedy vojenským zařízením rovněž normativně přiznáváno postavení odpovídající dlouhodobě existujícím a objektivně vzniklým vztahům těchto zařízení k Ministerstvu obrany, což v praxi významně organizačně usnadní využívání vytvořených sil a prostředků a konformitu jimi plněných úkolů.

K bodům 2, 3, 7, 8, 9,14, 16, 18, 19, 23

Dochází k zrušení vojenských záchranných útvarů, je proto nezbytné v textu zákona pojem „vojenský záchranný útvar“ nepoužívat.

Statut vojenského záchranného útvaru mají v současné době pouze dvě jednotky Armády České republiky (dále jen „AČR“). Jedná se o samostatné záchranné roty dislokované v posádkách Rakovník a Olomouc. Tabulkové počty každé z rot jsou 110 vojáků. Roty jsou záměrně dislokovány ve společných kasárnách s ženijními prapory 15. ženijní brigády, protože nejsou plně logisticky soběstačné a vyžadují podporu těchto praporů. Jako celek nelze tyto roty k plnění jiných úkolů, protože jsou určeny výhradně k plnění humanitárních úkolů civilní obrany.

Systém vyžadování a nasazování sil a prostředků vojenských záchranných útvarů ve prospěch integrovaného záchranného systému doznal před několika lety významných změn a dnes je obdobný jako u jiných vyčleněných jednotek a útvarů AČR. Standardně probíhá vše centrálně cestou Operačního a informačního střediska Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a Společného operačního centra Ministerstva obrany. Samostatné záchranné roty, stejně jako ostatní útvary AČR, vyčleňují ve prospěch Ústředního poplachového plánu Integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) účelově složené odřady k řešení mimořádných událostí dle jejich charakteru. Zkušenosti z posledních tří let ukazují, že samostatné záchranné roty byly nasazovány zřídka, zpravidla jen při větších pohromách, které ale stejně vyžadují nasazení daleko větších sil, než jen dvou záchranných rot. Jejich specifické postavení v rámci AČR je tak v mírových podmínkách prakticky neopodstatněné.

Dne 26. září 2012 schválila vláda České republiky svým usnesením č. 707 strukturu a počty ozbrojených sil České republiky v letech 2013 až 2015. Schválená struktura vychází z rozpočtových možností rezortu Ministerstva obrany a obsahuje i záměr transformovat současné samostatné záchranné roty do struktury ženijních útvarů AČR. Toto opatření sleduje cíl zefektivnit využitelnost sil a prostředků těchto rot a rozšířit ji i ve prospěch AČR bez vlivu na jejich schopnosti.

Transformace samostatných záchranných rot a jejich integrace do struktury ženijních praporů sice znamená jejich zánik jako specifické kategorie vojenských útvarů, neznamená však ztrátu jejich odborných schopností. Jejich schopnosti působit ve prospěch zůstanou v rámci ženijních praporů zachovány jak co do rozsahu, tak i do kapacit, navíc budou moci přímo využívat logistickou podporu těchto praporů. Jejich specifickou úlohu při plnění

humanitárních úkolů civilní obrany v době válečného stavu by pak mohly, v případě nutnosti, převzít ostatní vojenské útvary a vojenská zařízení. Tak to předpokládá i § 14 navrhované novely zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách.

Záměr se nijak nedotkne celkové schopnosti AČR působit ve prospěch IZS a nenaruší současný systém připravenosti státu čelit rozsáhlým živelním a humanitárním katastrofám. Naopak zrušením dnes již prakticky jen symbolického institutu dojde k úspoře prostředků, přičemž kapacity AČR použitelné pro IZS zůstávají nezměněny. AČR si je velmi dobře vědoma důležitosti vyčleňování svých sil a prostředků ve prospěch IZS a i vysoce pozitivnímu vnímání plnění takových úkolů veřejností. AČR proto v žádném případě neplánuje svou účast v IZS snižovat.

Vzhledem k návrhu zrušit § 2 odst. 4 upravující existenci vojenských záchranných útvarů jako samostatné součásti armády se navrhuje umožnit určení některých jednotek k plnění humanitárních úkolů civilní obrany jako možnost dle aktuálních úkolů ozbrojených sil. Zřízeny by tak mohly být například záchranné roty v rámci některého z ženijních praporů.

Tento postup je i v souladu s mezinárodním právem (Ženevské úmluvy), které zřizování jednotek civilní obrany v rámci ozbrojených sil upravuje jako možnost, nikoliv jako povinnost.

K bodu 4

Změna právní úpravy týkající se zejména problematiky zahraničních operací a plnění úkolů OS ČR v prostředí intenzivního ozbrojeného násilí je žádoucí z důvodů systematických a terminologických.

Na základě dosavadních zkušeností ze zahraničních operací se ukázalo, že institut operační nasazení je jednoznačně potřebný. Nově navrhovaný institut operačního nasazení pokrývá plnění úkolů bojového charakteru mimo stav ohrožení státu nebo válečný stav. Příslušníci AČR jsou běžně nasazováni do zahraničních operací v oblastech probíhajících ozbrojených konfliktů. Vzhledem k vývoji mezinárodního bezpečnostního prostředí se dnes jedná o jejich zapojení zejména do tzv. vnitrostátních (vnitřních) ozbrojených konfliktů (např. Kosovo, Afghánistán). Zapojení příslušníků AČR do tzv. mezinárodních ozbrojených konfliktů je výjimkou (např. 1. válka v Zálivu), neboť naprostá většina ozbrojených konfliktů, které v současnosti probíhají, má charakter nikoliv mezinárodního, ale právě vnitřního ozbrojeného konfliktu. Součástí změny bezpečnostního prostředí je i rostoucí role nestátních aktérů, včetně intenzivního nárůstu bezpečnostních rizik způsobených entitami kriminálního charakteru, jejichž schopnost ovlivňovat bezpečnostní prostředí je v některých případech srovnatelná s menšími státy.

V obou typech ozbrojených konfliktů (mezinárodní/vnitřní) může existovat vysoká míra organizovaného ozbrojeného násilí používaného jednotlivými stranami v konfliktu. To platí i v případech některých humanitárních misí nebo stabilizačních operacích proti nestátním aktérům.

Z uvedeného vyplývá, že nasazené jednotky AČR se tak již dnes často ocitají a v případě obdobných operací v budoucnu budou nevyhnutelně ocitat v prostředí ohroženém intenzivní činností protivníka. Například vzhledem ke značné aktivitě a vynalézavosti protivníka v Afghánistánu se v případě Úkolového uskupení speciálních sil a jednotek Operation Mentoring and Liaison Team Wardak – Výcvikový a poradní tým - a Provinční rekonstrukční tým Logar fakticky jedná o permanentní bojovou činnost. V případě některých

operací se intenzita užívaného násilí a ozbrojených střetů prakticky neliší od vysoké intenzity bojů v některých mezinárodních ozbrojených konfliktech.

Z právního hlediska tak vzniká na první pohled paradoxní situace, kdy se např. v případě současného nasazení AČR v Afghánistánu z hlediska mezinárodního práva se Česká republika účastní vnitřního ozbrojeného konfliktu, avšak z hlediska vnitrostátního práva České republiky nejsou důvody deklarovat stav ohrožení státu nebo válečný stav, přičemž jiný stav pro obdobné účely právní řád České republiky nezná. Příslušníci AČR tak plní bojové úkoly, mnohdy se nacházejí prakticky v permanentní bojové situaci a jsou neustále přímo ohrožováni bojovou činností nepřítele, avšak právní a zejména vnitřní předpisy Ministerstva obrany jsou nastaveny takřka výhradně na činnost v „ideálních“ mírových podmínkách při přípravě k obraně České republiky, navíc na teritoriu a v prostředí České republiky.

Oblast jednotlivých specifických stavů, kterými může být reagováno na různé typy ohrožení je upravena ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb. (dále jen „zákon o bezpečnosti České republiky“). V čl. 2 odst. tohoto zákona je stanoveno: „Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav.“ Tzv. „plnění společných závazků o obraně...“ se vztahuje na čl. 5 Washingtonské smlouvy, přičemž ale např. operace NATO KFOR a ISAF jsou operacemi mimo čl. 5 této úmluvy, i když samozřejmě probíhají na základě mandátu RB OSN. Z ustanovení čl. 2 odst. 1 zákona o bezpečnosti České republiky je zřejmé, že jím není pokryta situace nasazení ozbrojených sil České republiky v prostředí vnitřního ozbrojeného konfliktu, pokud nenastává žádná ze situací uvedených v čl. 2 zákona o bezpečnosti České republiky. Ta zpravidla v případě vyslání relativně malých jednotek na geograficky vzdálené území nenastává.

Z Bezpečnostní strategie ČR, vyplývá, že konflikt vysoké intenzity na území České republiky ani v příštích 20-ti letech nehrozí, avšak jsou pravděpodobné geograficky vzdálené hrozby. Působení v zahraničních misích ani v budoucnu zřejmě nebude probíhat v podmínkách stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu ve smyslu zákona o bezpečnosti České republiky. Je pravděpodobné, že i budoucí operace OS ČR budou zpravidla probíhat v prostředí vnitřních ozbrojených konfliktů.

Z uvedených důvodů je žádoucí vytvoření nového právního institutu výslovně upravujícího působení ozbrojených sil v prostředí mezinárodních nebo vnitřních ozbrojených konfliktů nebo oblastí s vysokou úrovní probíhajícího nebo hrozícího užívání násilí. Institut operačního nasazení není doplněním stavu ohrožení státu nebo válečnému stavu upraveným zákonem o bezpečnosti České republiky a nijak nezasahuje do problematiky upravené v zákoně o bezpečnosti České republiky. Na základě vytvoření institutu operačního nasazení by bylo možné jednoznačně pojmenovat situaci, v jaké AČR plní úkoly v zahraničních operacích a právně ošetřit věcný stav věci.

Úkolové uskupení je specifickým uskupením v rámci ozbrojených sil. Standardně se i v prostředí NATO používá v případě, kdy účelově sestavené uskupení umožní splnit úkol efektivněji než je v možnostech organických jednotek. Prostředí moderních ozbrojených konfliktů, ale i mírových operací zejména v prostředí asymetrických konfliktů často nevyžaduje nasazování velkých svazků standardizovaných jednotek, avšak je zároveň velmi variabilní. Z toho důvodu že je daleko efektivnější přizpůsobovat strukturu jednotky aktuálnímu plněnému úkolu a prostředí. Za tímto účelem jsou vojáci k úkolovému uskupení

„odvelování“ dle aktuálních potřeb. Zároveň však trvá potřeba velitele úkolového uskupení vystupovat vůči příslušníkům úkolového uskupení jako služební orgán, nebo jako příkazce operace při pořízování majetku atd. Vzhledem k tomu, že by bylo zcela neefektivní vytvářet za tímto účelem paralelní strukturu standardizovaného vojenského útvaru, je institut úkolového uskupení zcela adekvátním nástrojem, který se již v zahraničních operacích plně osvědčil.

K bodu 5

Po zrušení základní (náhradní) služby došlo k významnému posunu okolností skládání vojenské přísahy. Její text je v současnosti zařazen v zákoně, který upravoval průběh právě základní (náhradní) služby, která byla u všech vojáků prvním typem výkonu vojenské činné služby. V souvislosti s přípravou nového zákona, který nahradí zákon č. 220/1999 Sb. je však na místě přesunout její zákonnou úpravu do zákona, který se vztahuje na ozbrojené síly jako takové, protože ji musí složit všichni vojáci při jejich povolání do ozbrojených sil, a to bez ohledu na konkrétní druh jejich vojenské činné služby.

Nově bude voják přísahat též, že bude plnit úkoly ozbrojených sil, čímž vyjadřuje svou ochotu vykonávat vojenskou činnou službu nejen v rámci přímé obrany vlasti, ale také podle mezinárodních závazků České republiky.

K bodu 6

V současné době je zákaz politické činnosti v ozbrojených silách řešen třemi právními předpisy. V zákoně č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, je v § 5 odst. 3 stanoveno: „*Strany a hnutí mohou být organizovány zásadně na územním principu. Zakládat a organizovat činnost stran a hnutí na pracovištích nebo v případech stanovených zvláštními zákony je nepřípustné.*“ Přičemž odkaz se váže k § 2b již neplatného zákona č. 76/1959 Sb. V zákoně č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání je v § 44 stanoveno: Voják nesmí ve vojenských objektech pořádat politická shromáždění ani provádět politickou agitaci. V § 45 odst. 1 je pak stanoveno: „*Voják nesmí být členem politické strany, politického hnutí a odborové organizace.*“ V zákoně č. 219/1999 Sb. je pak omezena činnost politických stran a hnutí. Mimo politické strany a hnutí však zvláště v souvislosti s volbami vznikají nebo působí subjekty, které nejsou registrovány podle zákona č. 424/1991 Sb., ale zjevně vykonávají volební kampaň za účelem účasti ve volbách, tedy podílu na politické moci ve státě. Současná úprava však tuto činnost v ozbrojených silách neomezuje (je předmětem diskuze, zda je omezena podílem vojáka z povolání, např. velitel útvaru povolí vstupu aktivistů do vojenského objektu). Pro zabezpečení rovného přístupu a jasného omezení této činnosti se navrhuje doplnit ustanovení, které omezí činnost bez ohledu, kdo se na ní podílí.

K bodu 10

Navrhovaná úprava vychází z § 4 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a Ministerstvo obrany se stanovenou působností staví do role koordinátora a koncepčního prvku rozvoje armádního sportu, a to především sportu vrcholového.

K bodu 11

Ustanovení § 7 je v rámci systematiky zákona o ozbrojených silách začleněno do hlavy II části druhé věnující se oblasti řízení ozbrojených sil. V jednotlivých paragrafech je stanovena pro řízení ozbrojených sil působnost prezidentu, vládě, Ministerstvu obrany a náčelníku Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Ustanovením § 7 jsou především stanoveny úkoly Ministerstva obrany při řízení Armády České republiky s tím, že současně

v odstavci 2 upravuje postavení ministra obrany v rámci hierarchie řízení ozbrojených sil. Zatímco v § 5 zákona o ozbrojených silách jsou prezidentu stanovovány pravomoci jako vrchnímu veliteli ozbrojených sil, v § 7 je ministru obrany stanovována pravomoc vydávat rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě, a to v přímé vazbě na vytvoření podmínek pro realizaci úkolů, které jsou Ministerstvu obrany stanoveny při řízení Armády České republiky.

V rámci tohoto vymezení řídicích a velitelských pravomocí vůči ozbrojeným silám je pak třeba jednoznačně vymezit postavení Generálního štábu Armády České republiky, a to také tak, aby byla respektována zásada vyplývající ze znění čl. 4 odst. 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, tedy způsobem zaručujícím, že úkoly ozbrojených sil a jejich organizace musí být zákonem stanoveny tak, aby byla zajištěna civilní kontrola ozbrojených sil. Generální štáb Armády České republiky je proto definován jako součást Ministerstva obrany, jejíž povinností je výkon konkrétních velitelských pravomocí vůči Armádě České republiky, jimiž jsou zajišťovány úkoly armády v intencích rozkazů ministra obrany. Generální štáb Armády České republiky se dále podílí na plnění úkolů stanovených Ministerstvu obrany jinými právními předpisy, a to jako prvek profesionálního vojenského zázemí pro řešení vojensko - strategických úkolů Ministerstva obrany při zajišťování obrany České republiky a její účasti ve vojenských uskupeních podle mezinárodních smluv. Oblasti těchto činností vyplývají z působnosti Ministerstva obrany stanovené v § 16 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (jedná se např. o ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 2/1969 Sb., zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů).

V čele Generálního štábu Armády České republiky je náčelníky Generálního štábu Armády České republiky, jehož přímým nadřízeným je ministr obrany. Náčelník Generálního štábu AČR je přímým nadřízeným velitelům operačního stupně velení.

K bodu 12

Navrhovaná úprava v souvislosti s odůvodněním předchozího bodu stanoví, že na základě potřeb a vyhodnocování aktuálního stavu úkolů plněných v oblasti bezpečnosti státu ministr obrany navrhuje vládě České republiky pro příslušný kalendářní rok systemizaci Generálního štábu Armády České republiky tak, aby byly zajištěny personální podmínky manažerského řízení Armády České republiky, její stability a připravenosti k plnění svěřených úkolů. V zájmu sjednocení obdobných postupů stanovujících v rámci služebních poměrů počty nositelů výkonu agend ve veřejné správě, jejich platového ohodnocení a z toho vyplývajících požadavků na státní rozpočet v jednotlivých kalendářních rocích návrh zákona vzhledem ke shodnému sledovanému účelu pro systemizaci Generálního štábu Armády České republiky přiměřeným způsobem vychází z úpravy navrhování a schvalování systemizace pro oblast státní služby upravené zákonem o státní službě. Rozsah systemizace Generálního štábu Armády České republiky je určen počty systemizovaných míst vojáků, zaměstnanců v pracovním poměru v kategoriích „vedoucí zaměstnanci“ a „ostatní zaměstnanci“ a objemem prostředků na jejich platy.

Systemizace Generálního štábu Armády České republiky je shodně jako pro státní službu schvalována vládou na období kalendářního roku; předkládá ji ministr obrany. Shodně se zákonem o státní službě je navrhováno ustanovení, které eliminuje nepříznivé důsledky případné neexistence platné systemizace na příslušný kalendářní rok, pokud by vláda před zahájením nového kalendářního roku neschválila ministrem obrany předložený návrh

pro tento rok; v takovém případě zákon stanoví, že se prodlužuje platnost systemizace schválené na předcházející období.

Do § 7 je nově zařazován rovněž odstavec 7, který stanoví pravidla pro schvalování organizační struktury Generálního štábu Armády České republiky, která do budoucna musí být zpracována v přímé návaznosti na vládou schválenou systemizaci uvedené součástí Ministerstva obrany.

K bodu 13

Změna právní úpravy vyvolána snahou o umožnění vysílání vojáků v aktivní záloze do zahraničních operací (vazba na úpravy prováděné novým zákonem o službě vojáků v záloze, resp. reformou branné legislativy obecně).

K bodům 15 a 24

Změna v terminologii je vyvolána potřebou sjednotit terminologii vnitrostátní úpravy s termíny užívanými mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a které mají přednost před zákonem. Pojem „civilní obrana“ je přesným překladem mezinárodně užívaného pojmu „civil defense“ (užívaného zejm. v ženevských dohodách a v protokolech k nim), a proto i dle vyjádření Ministerstva vnitra jako gestora dané problematiky, musí tomuto pojmu být dána přednost před pojmem „civilní ochrana“.

K bodu 17

Na základě požadavku vzneseného v meziresortním připomínkovém řízení byla do ustanovení § 16 vložena poznámka pod čarou, která má zajistit, že v případě vyžadování použití armády k záchranným pracím bude postupováno jednotně a v souladu s příslušnou úpravou § 20 a násl. zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na níž se odkazuje.

K bodu 18

Důvodem doplnění slova „neprodleně“ je potřeba urychlení informovanosti ministra obrany, resp. vlády, o použití vojenské techniky vedoucí k řádné civilní kontrole využívání prostředků ozbrojených sil. Jakékoli urychlení pak může přispět také k potenciální vyšší variabilitě při využití příslušné techniky.

K bodu 20

Znění paragrafu bylo upraveno na základě praxe a požadavku ministerstva zdravotnictví, v souvislosti se zpracováním návrhu nového zákona o vojenském letectví a v souvislosti se zabezpečením návaznosti ustanovení § 21 zákona č. 219/1999 Sb., na § 15 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů. Novelizací tohoto ustanovení dochází k vyřešení omezujících podmínek, za kterých se AČR podílí na zabezpečení letecké zdravotnické služby.

K bodu 21

Znění navrhovaného paragrafu seinspireje ustanovením § 135 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto ustanovení je vyřešit otázku přepravy hlavních funkcionářů rezortu Ministerstva obrany, a to na základě zákonného zmocnění.

Odstavec první upravuje užívání vozidla ozbrojených sil náčelníkem Generálního štábu a jeho zástupci. Důvodem pro poskytnutí vozidla ozbrojených sil k osobní potřebě

je snaha zabezpečit co nejvyšší a nejrychlejší dosažitelnost těchto funkcionářů v případech řešení složitých bezpečnostních a krizových situací.

Služební orgán je specifikován §2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů a je jím prezident republiky a ministr obrany.

Služební orgán může dále za splnění podmínek odstavce 2 rozhodnout, že vozidlo ozbrojených sil může použít voják v činné službě obecně. Účelem je opět snaha plnit služební úkoly a pracovní úkoly co možná nejefektivnějším a nejflexibilnějším způsobem na základě zákonného zmocnění. Nejedná se o paušální povolení k používání vozidel ozbrojených sil k jiným účelům, ale služební orgán bude hodnotit každý případ *ad hoc*.

K bodu 22

Navrhovaná úprava odstraňuje dosavadní aplikační obtíže při užití ustanovení § 24a odst. 1 písm. g) zákona č. 219/2000 Sb. tím, že upřesňuje (a rozšiřuje) okruh osob, kterým může AČR na základě rozhodnutí ministra zabezpečit leteckou přepravu nebo leteckou dopravu a vymezuje účel, ke kterému může takové rozhodnutí uskutečněno. Nová formulace textu vychází z dlouhodobých zkušeností Ministerstva obrany při nasazení Armády České republiky při řešení mimořádných situací a krizových stavů, zejména pak tam, kde se jednalo o včasné řešení ochrany života nebo majetku osob nebo řešení jiných humanitárních situací.

K bodu 25

Text po úpravě lépe vystihuje podstatu věci, kdy v předchozích novelizacích zákona došlo k nahrazení pojmu voják mimo činnou službu pojmem voják v záloze, a pouze v § 31 byl ponechán. Původní text vede v praxi k názoru, že při slavnostních příležitostech mohou nosit vojenský stejnokroj v prvním pořadí vojáci v záloze (povinné i aktivní) a ve druhém pořadí osoby, kterým bylo nošení vojenského stejnokroje povoleno. Nová úprava toto opatření dává na stejnou úroveň, má také služebnímu orgánu umožnit lépe specifikovat podmínky, za kterých budou mít osoby po zániku branné povinnosti (např. bývalí vojáci z povolání starší 60 let) povoleno vojenský stejnokroj nosit. Oprávnění nosit vojenský stejnokroj pro vojáky v aktivní záloze vyplývá i z ustanovení návrhu zákona o službě vojáků záloze a současně znamená posílení role aktivní zálohy v systému zajišťování bezpečnosti ČR jako základního úkolu z BKO.

Služební orgán může povolit nosit vojenský stejnokroj osobám, které nevykonávají vojenskou činnou službu. Tento případ se týká např. hudebníků Hudby Hradní stráže a Policie České republiky, kteří jsou příslušníky bezpečnostního sboru, u nichž se však z estetických důvodů požaduje nosit stejnokroj Hradní stráže.

K bodu 26

Vzhledem k tomu, že se jeví potřebné novelizovat vyhlášku č. 274/1999 Sb., kterou se stanoví druhy a kategorie vojenských vozidel, schvalování jejich technické způsobilosti, provádění technických prohlídek vojenských vozidel a zkoušek technických zařízení vojenských vozidel, je k tomu nutné v zákoně č. 219/1999 Sb. změnit příslušné zmocňovací ustanovení uvedené v § 32 odst. 2.

K bodu 27

Navrhovaná úprava je terminologickým zpřesněním § 32a odst. 2, když pojem „mise“ obsahově plně nepostihuje účel a úkoly plněné v rámci vojenských operací.

K bodu 28

Vozidla jsou v operaci pravidelně ošetřována a udržována v provozuschopném stavu. V případě, že doba jejich nasazení je delší, než termín platnosti technické kontroly a měření emisí, jsou vozidla, po přepravě do České republiky, z tohoto důvodu nezpůsobilá provozu na pozemních komunikacích. Uvedená úprava umožní jejich přesun z místa vykládky k uživateli po vlastní ose a standardní provedení technické kontroly a měření emisí.

K bodu 29 a 30

Dochází k aktualizaci zmocňovacího ustanovení do souladu se současnou praxí, kdy není preferováno, aby vydání prováděcí vyhlášky realizovalo tzv. v dohodě více rezortů.

K bodu 31

Jedná se o úpravu znění nadpisu § 42 zákona č. 219/1999 Sb. tak, aby skutečně obsahově výstižně postihoval obsah dále uvedené normativní úpravy.

K bodům 32 až 35

Z dosavadních zkušeností s užíváním zvláštních prostředků vyplývá, že omezení na vojáky z povolání není třeba a vzhledem k záměru nasazovat do zahraničních operací i vojáky v aktivní záloze je nezbytné rozšířit oprávnění používat zvláštní prostředky na všechny vojáky v činné službě.

Současně z dosavadních zkušeností s užíváním zvláštních prostředků vyplývá, že možnost používat zvláštní prostředky umožňuje efektivnější plnění úkolů s menšími následky než při použití vojenské výzbroje.

K bodu 36

Bez spolehlivé evidence nelze ověřit legálnost vydaných strojnických oprávnění, z tohoto důvodu je provedena úprava textu v §44 odst. 3, přičemž v souladu se zásadami zpracovávání osobních údajů stanovenými zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je pro takové zpracování stanoven výčet subjektů údajů, o kterých se zpracování osobních údajů povede. S přihlédnutím k tomu, že zpracování osobních údajů u určených subjektů bude upraveno zákonem, nebude nutné k němu získávat jejich výslovný souhlas, čímž však nikterak není snížena míra ochrany jejich soukromého a osobního života a výkon práv, jimiž jsou v této oblasti nositeli.

K bodu 37

Jedná se o úpravu znění nadpisu části desáté zákona č. 219/1999 Sb. tak, aby skutečně obsahově výstižně postihoval obsah dále uvedenou normativní úpravu.

K bodu 38

Smyslem návrhu je založit nárok občanského zaměstnance Ministerstva obrany na rizikový příspěvek poskytovaný po dobu vyslání na pracovní cestu k výkonu práce do zahraničí do prostoru zahraniční operace, a to v rozpětí 700 až 3 500 Kč denně za předpokladu, že plní pracovní povinnosti v silně rizikových oblastech s nestabilní bezpečnostní situací a s vysokým rizikem ohrožení života nebo zdraví.

Ministerstvo obrany samozřejmě zabezpečuje úkoly ozbrojených sil v drtivé většině prostřednictvím vojáků z povolání. V ozbrojených silách se také zaměstnávají občanští zaměstnanci, kteří tvoří civilní personál ozbrojených sil (viz § 3 odst. 7 zákona). Jsou tedy nedílnou součástí ozbrojených sil a podílejí se na plnění jejich úkolů. V některých

specifických případech, resp. odbornostech, je proto neekonomické, neúčelné, či časově nemožné povolávat občana do služebního poměru vojáka z povolání (pokud je toho schopen) na relativně krátkou dobu plnění úkolů v zahraničí. Především pokud se jedná o krátkodobé úkoly, které může splnit občanský zaměstnanec v rámci již uzavřeného pracovního poměru. Stává se také, že vysoce specializovaně erudovaný občan má zájem o takovou práci, ale nemá zájem o vstup do služebního poměru nebo není účelné jej do služebního poměru vojáka z povolání povolávat. Za tímto účelem jsou uzavírány pracovní poměry s některými odborníky jen na dobu plnění úkolů v zahraničí, nebo jsou se stávajícími zaměstnanci sjednávány změny pracovní smlouvy, co se týče místa výkonu práce. Těmito odbornostmi jsou myšleny především tlumočníci do ne zcela běžných jazyků, političtí poradci (se znalostmi lokálních poměrů, náboženství apod.), či pracovníci provádějící několikadenní údržbu nebo revizi vojenské techniky, výzbroje nebo zařízení (terénní vozidla, spojovací prostředky, zbraňové systémy, revize munice, tlakových nádob, elektrické instalace apod.)

Výše příspěvku je navržena s ohledem na výši příplatku poskytovaného vojákům z povolání, kteří konají službu za stejných rizikových podmínek s výjimkou vedení bojové činnosti. Vzhledem k tomu, že občanskí zaměstnanci nemohou být zaměstnavatelem, který je organizační složkou státu, pojištění, je výše příspěvku stanovena i s ohledem na jejich náklady na uzavření pojistné smlouvy ke krytí rizik spojených s úrazem, trvalými následky nebo úmrtím po dobu vyslání do vysoce rizikových oblastí v zahraničí.

Ministerstvo obrany vysílá do uvedených oblastí v průměru do 5 občanských zaměstnanců ročně. Průměrná výše příplatku je kalkulována ve výši 3 000 Kč denně, roční náklady pak nepřesáhnou 7,4 mil. Kč včetně souvisejícího pojistného. Uvedené finanční prostředky budou vyčleněny z rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany bez požadavku na jeho navýšení.

K čl. II

Přechodným ustanovením je vyřešena kontinuita postavení vojáků v činné službě ve vztahu k právnímu významu složení vojenské přísahy. Navrhovaným přechodným ustanovením je potvrzována právní jistota vojáků v činné službě, že složení přísahy podle dosavadních právních předpisů má stejný význam, jako složení vojenské přísahy podle navrhované právní úpravy (§ 3a návrhu zákona).

K čl. III

Účinnost novelizace se navrhuje k 1. lednu 2016.

V Praze dne 25. května 2015

Předseda vlády:

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

Ministr obrany:

MgA. Martin Stropnický v. r.